Lietas arhīva Nr. K77-1594-24/121
ECLI:LV:RPT:2024:0523.19730531023.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024. gada 23. maijā

Rīgas pilsētas tiesa
tiesnese Alise Antone,
piedaloties prokurorei Dacei Kuncei,
aizstāvei Ketijai Tolai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu /pers. A/ apsūdzībā par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos.

2023. gada 23. novembrī ap pulksten 21.10 /pers. A/, atrodoties SIA "/nosaukums A/" piederošajā veikalā /nosaukums B/, /adrese/, nolēma izdarīt svešas kustamas mantas slepenu zādzību. Ar minēto nolūku /pers. A/ no tirdzniecības plaukta paņēma trīs 0,7 litru tilpuma tekilas pudeles "Sierra Tequila", vienas pudeles cena ir 17,49 *euro*, kopsummā 52,47 *euro*, un vienu 1,412 kg iepakojumu ar svaiga laša fileju ar ādu 23,99 *euro* vērtībā. Turpinot realizēt savu noziedzīgo nodomu, /pers. A/ paņemto preci ielika līdzi paņemtajā maisā, pēc kā, nemaksājot par preci, izgāja no veikala.

Tādā veidā /pers. A/ slepeni nolaupīja SIA "/nosaukums A/" piederošu kustamu mantu kopsummā par 76,46 *euro*, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Motīvu daļa

[2] Iztiesāšanas laikā apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja; lūdza neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Prokurore un aizstāve atbalstīja apsūdzētā lūgumu – neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499. pantam nolēma neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā.

[3] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ atzīstams par vainīgu un sodāms par Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527. panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[4] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Krimināllikuma 46. panta ceturtajā daļā noteikts, ka brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[4.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, klasificējams kā tīšs mazāk smags noziegums. Apsūdzības faktisko apstākļu izklāsts apliecina, ka /pers. A/ ar tīšām, prettiesiskām darbībām ir vērsies pret cietušās īpašumu, apdraudot cietušās SIA "/nosaukums A/" mantiskās intereses, prettiesiski iegūstot svešu mantu.

[4.2] Apsūdzētā izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā, ir vērsts pret īpašumu un apdraud mantas īpašnieka valdījuma un lietojuma tiesības, tiesības brīvi rīkoties ar mantu; vienlaikus konstatējams, ka ar konkrēto noziedzīgo nodarījumu nav radīts materiālais kaitējums cietušajai, jo preces bez bojājumiem – derīgas tālākai realizācijai – tika atgrieztas cietušajai.

[4.3] Pārbaudot apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojošos datus, noskaidroti šādi apstākļi.

[4 . 3 . 1] /pers. A/ ir /datums//vieta/ dzimis Latvijas Republikas nepilsonis, ieguvis pamatizglītību, neprecējies, nestrādājošs, faktiskā dzīvesvieta – /dzīvesvieta/ –, agrāk vairākkārt sodīts.

[4.3.2] Apsūdzētais tiesas sēdē, neapstrīdot savu vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, papildus paskaidroja, ka pirms nokļūšanas ieslodzījuma vietā neoficiāli strādāja celtniecībā par palīgstrādnieku ar vidējiem ienākumiem 600–700 *euro* mēnesī. Apsūdzētajam konstatētas vīrusslimības, saņem noteikto medicīnisko aprūpi ārstēšanai, invaliditāte nav piešķirta; sevi novērtē kā darbspējīgu. Apgādībā ir 13 gadus vecs dēls, ar kuru nedzīvo kopīgā saimniecībā, bet tiekas un dod līdzekļus uzturam savu iespēju robežās. Pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas ir nodrošināta dzīvesvieta /dzīvesvieta/.

[5] Tiesa, izvērtējusi izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, secina, ka apsūdzēto no jaunu likumpārkāpumu izdarīšanas nav spējuši atturēt iepriekš piespriestie sodi gan sabiedriskā darba (iepriekš – piespiedu darbs) soda veidā, kas arī ticis aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, gan īslaicīgas brīvības atņemšanas, gan arī brīvības atņemšanas veidā. /pers. A/ dzīvesveids ir pretējs normālam sabiedrības dzīvesveidam, proti, apsūdzētais ignorē vispārpieņemtus likumus, morāles normas. Vēršoties pret citas personas mantiskām interesēm, apsūdzētais klaji ignorē sabiedrības un citu personu intereses. Minētais liecina par apsūdzētā nespēju ievērot likumus, par apsūdzētā noziedzīgo tieksmju

stabilitāti, kas savukārt norāda uz paaugstinātu sabiedrisko bīstamību. Apsūdzētais sociālo problēmu risināšanai izvēlas nelikumīgus veidus, kas neattaisno apsūdzētā rīcību un nevar kalpot par pamatu mīkstāka soda noteikšanai. Ņemot vērā, ka /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kā arī to, ka jau iepriekš apsūdzētais sodīts, vairākkārt par mantiska rakstura noziegumiem, apsūdzētajam piemēroti sodi gan sabiedriskā darba (iepriekš – piespiedu darbs) soda veidā, kas arī ticis aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, gan īslaicīgas brīvības atņemšanas, gan brīvības atņemšanas veidā, bet jauns noziegums šajā lietā izdarīts nedzēstas sodāmības laikā, tiesa secina, ka iepriekš noteiktie kriminālsodi nav bijuši pietiekami efektīvi un personībai atbilstoši, jo nav sasnieguši Krimināllikuma 35. pantā definētos ģenerālās un speciālās prevencijas uzdevumus. Tiesa secina, lai aizsargātu sabiedrības drošību, sodītu vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, turpmāka recidīva novēršanas nolūkā, apsūdzētajam sods par inkriminēto Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nosakāms brīvības atņemšanas veidā. Brīvības atņemšanai alternatīvo soda veidu noteikšana nesasniegs soda mērķi, ņemot vērā apsūdzētā /pers. A/ personību, kā arī to, ka sods par katru nākamo izdarīto noziedzīgo nodarījumu nedrīkst palikt vieglāks.

[6] Saskaņā ar Krimināllikuma 46. panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[6.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā atzīstams tas, ka apsūdzētais savu vainu celtajā apsūdzībā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja.

Prokurore lūdza tiesu apsūdzētā /pers. A/ vainas atzīšanu par viņa atbildību mīkstinošu apstākli neatzīt, ievērojot apsūdzētā negodprātīgu tiesību izmantošanu, kas paildzinājusi kriminālporcesa iztiesāšanas ilgumu. Tomēr tiesa atzīst par iespējamu konstatēt /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu – savas vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu –, ievērojot apsūdzētā tiesības uz aizstāvību, arī tiesības mainīt savu attieksmi pret apsūdzību.

[6.2] Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. un 12. punktu /pers. A/ izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā tiesa konstatē divus atbilstību pastiprinošus apstākļus, proti, noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu un noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē (2023. gada 11. novembra Personas pārbaudes protokols Nr. 427).

[6.3] Tiesa arī ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21. pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku kriminālatiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47. panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas apsūdzētajam, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499. pantam – viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

[7] Tā kā /pers. A/ Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā ir atzīts viens atbildību mīkstinošs un divi atbildību pastiprinoši apstākļi, tiesa, ņemot vērā soda noteikšanas vispārīgos principus un Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008. gada 1. jūlija lēmuma 15. punktā norādīto rekomendāciju, kas noteic, ka atbildību pastiprinošu apstākļu esība ir pamats bargāka soda piemērošanai salīdzinājumā ar sodu, kāds būtu piespriežams šādus apstākļus nekonstatējot, secina, ka apsūdzētajam par izdarīto Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms inkriminētā panta sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, tā mēru nosakot virs panta sankcijā paredzētā minimālā apmēra – brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem. Tiesa atzīst, ka šāds sods ir atbilstošs gan izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam, gan arī apsūdzētā /pers. A/ personībai.

[8] Prokurore, ievērojot apsūdzētā aktuālos kriminālprocesus, paredzamo to iztiesāšanas laiku, piemēroto drošības līdzekli, lūdza šajā kriminālprocesā galīgo sodu /pers. A/ nenoteikt; šo lūgumu tiesas sēdē atbalstīja arī aizstāvība. Tiesa, arī lai nepieļautu Kriminālprocesa likuma 25. pantā ietverto dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpumu, atzīst, ka ar konkrēto nolēmumu galīgais sods nav nosakāms.

[9] Saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu soda laikā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks šajā kriminālprocesā no 2023. gada 23. novembra pulksten 22.10 līdz 2023. gada 24. novembra pulksten 14.50, tas ir, viena diena.

[10] /pers. A/ drošības līdzeklis nav nosakāms, ievērojot to, ka apsūdzētais atrodas ieslodzījuma vietā un viņa uzvedība tiek uzraudzīta.

[11] Kriminālprocesā apsūdzētā valsts nodrošināto aizstāvību īstenoja zvērināta advokāte Ketija Tola, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84. pantu un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem izmaksājami 145,20 *euro*, kuru atlīdzināšanas pienākums atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367. panta pirmās daļas 4. punkta un 368. panta nosacījumiem, uzliekams apsūdzētajam.

[12] Lietā nav pieteikta kaitējuma kompensācija, uzlikts arests mantai, par ko būtu pieņemams atbilstošs nolēmums.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520. pantu tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, par vainīgu Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

/pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta ceturto daļu soda laikā ieskaitīt aizturēšanā šajā kriminālprocesā pavadīto laiku no 2023. gada 23. novembra pulksten 22.10 līdz 2023. gada 24. novembra pulksten 14.50, tas ir, vienu dienu.

/pers. A/, personas kods /personas kods/, drošības līdzekli nenoteikt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā procesuālos izdevumus 145,20 *euro* (viens simts četrdesmit pieci eiro un divdesmit centi) apmērā par aizstāves Ketijas Tolas darbu kriminālprocesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas –, un pienākumu nekavējoties iesniegt tiesai maksājuma apliecinošu dokumentu. Iemaksas rekvizīti: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr. 90001672316, konta Nr. LV05TREL819045814800B, BIC kods TRELLV22, EKK F22010010. Maksājuma mērķis – procesuālie izdevumi krimināllietā Nr. 19730531023, vārds, uzvārds, personas kods.

Elektronisko dokumentu – vienu CD disku – turpināt glabāt pie krimināllietas.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā pēc tam, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu, un lūgums nav iesniegts.

Prokurore, apsūdzētais, aizstāve un cietusī/cietušās pārstāvis 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Pilno spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Pilns spriedums sagatavots un pieejams 2024. gada 12. augustā.

Tiesnese A. Antone